МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

09. 11. 2026 **м. Київ** № 1905

Про затвердження стандартів вищої освіти зі спеціальності H1 Агрономія галузі знань H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина для першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти

Відповідно до частини сьомої статті 10, пункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 27 березня 2025 року № 512 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 вересня 2026 року № 1612), погодження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 22 вересня 2026 року (протокол № 15 (106))

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарти вищої освіти зі спеціальності H1 Агрономія галузі знань H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина для першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти (далі – стандарти вищої освіти), що додаються.

2. Директорату вищої освіти та освіти дорослих (Шаров Олег) забезпечити опублікування цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Трофименка Миколу.

Міністр **Андрій БУТЕНКО**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
09.11.2026 № 1905

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ H1 Агрономія

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
2026

І. Преамбула

Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина зі спеціальності Н1 Агрономія (далі – Стандарт).

Стандарт затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 09.11.2026 № 1905.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності Н1 Агрономія Науково-методичної комісії № 8 з сільського, лісового, рибного господарства та ветеринарної медицини сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Бакуменко Ольга Миколаївна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри захисту рослин Сумського національного аграрного університету;

Дідур Ігор Миколайович – доктор сільськогосподарських наук, професор, директор навчально-наукового інституту агротехнологій та природокористування Вінницького національного аграрного університету;

Іжболдін Олександр Олександрович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан агрономічного факультету Дніпровського державного аграрно-економічного університету;

Іщенко Ірина Олександрівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач сектору з підготовки наукових кадрів Національного наукового центру «Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова» Національної академії аграрних наук України;

Коваленко Віталій Петрович – доктор сільськогосподарських наук, професор, декан агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів та природокористування України;

Малинка Леся Вікторівна – кандидат сільськогосподарських наук, завідувач відділу природничо-екологічної освіти Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»;

Маренич Микола Миколайович – доктор сільськогосподарських наук, професор, директор Навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології Полтавського державного аграрного університету;

Полторецький Сергій Петрович – доктор сільськогосподарських наук, професор, декан факультету агрономії Уманського національного університету;

Романов Олексій Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, декан факультету агрономії та захисту рослин Державного біотехнологічного університету.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності Н1 Агрономія Науково-методичної комісії № 8 з сільського, лісового, рибного господарства та ветеринарної медицини сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 02 квітня 2026 року № 6.

Фахову експертизу проводили:

Дробітько Олексій Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, голова Фермерського господарства «Олена»;

Єзерковська Людмила Вікторівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри землеробства, агрохімії та ґрунтознавства Білоцерківського національного аграрного університету;

Панфілова Антоніна Вікторівна – доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри рослинництва та садово-паркового господарства Миколаївського національного аграрного університету;

Стригун Олександр Олексійович – доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник лабораторії захисту рослин Інституту садівництва Національної академії аграрних наук України;

Телеватюк Богдан Іванович – доктор філософії з агрономії, голова Фермерського господарства «Агро-Сад».

Методичну експертизу проводили:

Луговий Володимир Іларіонович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України; головний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України; перший віце-президент Національної академії педагогічних наук України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+;

Воробйова Оксана Петрівна – кандидат наук з державного управління, старший дослідник, провідний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України;

Таланова Жаннета Василівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України; заступник координатора – старший проєктний менеджер з аналітики Національного Еразмус+ офісу в Україні; головний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України; координатор експертної групи.

Стандарт розглянуто Міністерством економіки довкілля та сільського господарства України і Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії Н1 Агрономія Науково-методичної комісії № 8 з сільського, лісового, рибного господарства та ветеринарної медицини сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 04 серпня 2026 року № 7.

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 12 серпня 2026 року № 11.

Стандарт погоджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, протокол від 22.09.2026 № 15 (106).

ІІ. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	H1 Агрономія Деталізована галузь Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013: 0811 Crop and livestock production
Цілі навчання	Набуття здобувачами вищої освіти здатності до розв'язування складних спеціалізованих задач у сфері агрономії
Перелік назв освітніх програм	Заклади вищої освіти самостійно визначають назви освітніх програм з урахуванням вимог частини 6 статті 9^1 Закону України «Про вищу освіту».
Назви спеціалізацій (предметних спеціальностей)	Не регламентується
Форми здобуття вищої освіти (виключно для спеціальностей або освітніх програм із спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання)	Не регламентується
Освітня кваліфікація	Бакалавр з агрономії за спеціалізацією (зазначити спеціалізацію за наявності)
Професійна(і) кваліфікація(ї)	Не регламентується
Академічні права випускників	Здобуття вищої освіти другого (магістерського) рівня та додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Працевлаштування на посадах, що передбачають розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері агрономії.

ІІІ. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю H1 Агрономія

Обсяг освітньої програми на основі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС.

Заклад вищої освіти має право визнати результати навчання та перезарахувати відповідні кредити ЄКТС, здобуті за попередньою освітньою програмою підготовки молодшого бакалавра. Максимальний обсяг кредитів

ЄКТС, що може бути перезарахований, становить120 кредитів ЄКТС.

Заклад вищої освіти має право визнати результати навчання та перезарахувати відповідні кредити ЄКТС, здобуті за попередньою освітньою програмою підготовки молодшого спеціаліста або фахового молодшого бакалавра. Максимальний обсяг кредитів ЄКТС, що може бути перезарахований, становить:

30 кредитів ЄКТС для осіб, що здобули фахову передвищу освіту на основі базової загальної середньої освіти за освітньо-професійною програмою обсягом менше, ніж 240 кредитів ЄКТС, що включає 120 кредитів ЄКТС за інтегрованою з нею освітньою програмою профільної середньої освіти (строком виконання менше 4 років з урахуванням строку виконання інтегрованої до неї освітньої програми профільної середньої освіти);

60 кредитів ЄКТС в інших випадках.

Зазначений максимальний обсяг кредитів ЄКТС, що можуть бути перезараховані, застосовується лише для осіб, які попередньо здобули ступінь 5 рівня НРК за спеціальністю галузі знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина і мають необхідний обсяг визнаних результатів навчання, які можуть бути перезараховані. В інших випадках обсяг зарахованих результатів навчання має бути меншим.

Заклад вищої освіти має право визнати результати навчання та перезарахувати відповідні кредити ЄКТС, здобуті за попередньою освітньою програмою першого – третього рівнів вищої освіти. Максимальний обсяг кредитів ЄКТС, що може бути перезарахований у цьому випадку, не регламентується Стандартом.

Результати навчання, здобуті за освітньою програмою, що відповідає п’ятому рівню Національної рамки кваліфікацій, можуть визнаватися як результати навчання за окремими освітніми компонентами виключно за умови, що вони відповідають вимогам шостого або п'ятого рівня Національної рамки кваліфікацій.

IV. Мінімальний обсяг практичної підготовки для освітньо-професійних програм

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів з агрономії повинна передбачати не менше 10 кредитів ЄКТС практичної підготовки, що здійснюється шляхом проходження практики та/або стажування у суб’єктів господарської діяльності згідно з договорами, укладеними закладом вищої освіти; поєднання навчання та роботи за трудовим договором; виконання трудових функцій за студентським трудовим договором – у разі здобуття вищої освіти за дуальною формою.

V. Опис предметної області

Об’єкт (об’єкти) вивчення та/або діяльності: ґрунти, сільськогосподарські культури, біотичні та абіотичні фактори ризику, добрива, регулятори росту, засоби захисту рослин, компоненти агроценозів, технологічні процеси вирощування,

догляду, збирання, доробки, зберігання та первинної переробки рослинної продукції.

Теоретичний зміст предметної області: теорія, поняття, концепції і принципи агрономії, сталого управління ґрунтами та продукційними процесами агроценозів, контролю шкідливих організмів, керованого та кліматоорієнтованого виробництва продукції рослинництва, управління виробничими ризиками.

Методи, методики та технології: методи, методики та технології моніторингу, діагностики агроценозів, досягання необхідного рівня врожайності та якості продукції залежно від цільового призначення, наукових досліджень в агрономії, статистичні методи обробки даних, інтерпретація результатів, технології механізації, автоматизації та цифровізації процесів вирощування, догляду, збирання, доробки, зберігання та первинної переробки рослинницької продукції.

Інструменти та обладнання: інструменти та обладнання моніторингу та діагностики агроценозів, аналізу якості продукції, догляду за посівами й збирання, доробки, зберігання й первинної переробки, спеціалізоване програмне забезпечення та цифрові сервіси, бази даних факторів вирощування рослинницької продукції.

VI. Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами за спеціальністю H1 Агрономія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти можуть вступати особи, які здобули повну загальну середню освіту.

VII. Перелік обов'язкових компетентностей випускника

Загальні компетентності (ЗК)

Загальні компетентності розроблені на основі Рекомендацій Ради ЄС 2018/С 189/01 від 22 травня 2018 року щодо ключових компетентностей для навчання впродовж життя, спрямованих на досягнення цілей стійкого розвитку, що були проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1 та Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

ЗК01. Здатність спілкуватися українською мовою з професійних питань усно і письмово, що відповідає рівню вільного володіння першого ступеня (С1) для громадян України (середньому рівню першого ступеня (В1) для іноземних громадян), структуровано, докладно та аргументовано висловлюватися зі складних питань, доносити власний досвід та аргументацію.

Для осіб з порушеннями зору, слуху, мовлення відповідні вимоги

застосовуються з урахуванням можливостей таких осіб.

ЗК02. Здатність спілкуватися з професійних питань іноземною мовою усно і письмово, що відповідає рівню не нижче B1 CEFR. Для осіб з порушеннями зору, слуху, мовлення відповідні вимоги застосовуються з урахуванням можливостей таких осіб.

ЗК03. Здатність застосовувати наукові, зокрема математичні, інженерні й технологічні знання та/або методи у професійній діяльності та/або участі у суспільному житті.

ЗК04. Здатність застосовувати сучасні цифрові інструменти і технології, створювати цифровий контент, дотримуватися вимог цифрової безпеки у професійній діяльності.

ЗК05. Здатність до саморозвитку, продовження навчання із значним ступенем автономії, підтримки власного фізичного і психічного здоров'я, ефективного керування часом та інформацією, конструктивної співпраці з іншими, вирішення конфліктів, зокрема в інклюзивному та підтримуючому контексті, участі у суспільному житті.

ЗК06. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства на основі усвідомлення цінностей громадянського (вільного демократичного, інклюзивного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина, розуміння соціальних, економічних, політичних концепцій і структур та глобального розвитку і стійкості, брати участь у національному спротиві, захищати Вітчизну, здійснювати професійну діяльність із дотриманням принципів професійної етики, доброчесності та неприпустимості корупції.

ЗК07. Здатність діяти творчо, ініціативно та наполегливо при вирішенні проблем, критично мислити, діяти у співпраці, керувати проєктами у сфері професійної діяльності.

ЗК08. Здатність здійснювати професійну діяльність і взаємодіяти у повсякденному житті у мультикультурному та мультилінгвальному середовищі, утверджуючи українську національну ідентичність, на основі розуміння та поваги до різних культур, мистецтв та інших культурних форм, розвивати і застосовувати власні ідеї у професійній діяльності у різний спосіб і в різних контекстах.

Нумерація загальних компетентностей у Стандарті відповідає нумерації компетентностей у Рекомендаціях Ради ЄС 2018/С 189/01 від 22 травня 2018 року.

Вимоги ЗК06 щодо національного спротиву та захисту Вітчизни, громадянської ідентичності, ЗК08 щодо утвердження української національної ідентичності застосовуються виключно до здобувачів вищої освіти, які є громадянами України.

Для іноземних громадян, що навчаються на освітніх програмах, за якими освітній процес повністю або частково (більше 25% загального обсягу) здійснюється українською мовою, рекомендується встановлювати підвищені вимоги до рівня володіння українською мовою.

Для освітніх програм, за якими освітній процес повністю або частково

(більше 25% загального обсягу) здійснюється іноземною (зокрема, англійською) мовою, рекомендується встановлювати підвищені вимоги до рівня володіння відповідною мовою.

Наведені формулювання можуть бути деталізовані розробниками освітніх програм з урахуванням особливостей освітньої програми, на основі опису відповідних компетентностей у Рекомендаціях Ради ЄС 2018/С 189/01 від 22 травня 2018 року.

При формуванні в освітніх програмах програмних результатів навчання, що забезпечують набуття загальних компетентностей, необхідно враховувати докладні описи цих компетентностей у рекомендаціях Ради ЄС 2018/С 189/01 від 22 травня 2018 року.

Спеціальні компетентності (СК)

СК01. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері практичної агрономії, використовуючи концептуальні наукові та практичні знання природничих та інженерних наук, поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність.

СК02. Здатність до критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері агрономії.

СК03. Здатність аналізувати, розробляти та коригувати технологічні операції з вирощування, післязбиральної доробки, зберігання та первинної переробки продукції сільськогосподарських культур з урахуванням безпекових, економічних, екологічних та правових аспектів.

СК04. Здатність застосовувати актуальні біологічні та агротехнологічні концепції, правила і теорії для вирощування рослин.

СК05. Здатність оцінювати стан і родючість ґрунтів, розробляти та впроваджувати заходи щодо управління родючістю, водним режимом і живленням рослин.

СК06. Здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи й технології регулювання розвитку та поширення шкідливих і інших організмів у агроценозах, забезпечуючи захист рослин і екологічну безпеку навколишнього середовища.

СК07. Здатність проводити агрономічні дослідження, зокрема використовуючи сучасні інформаційні ресурси, та оцінювати їхні результати.

СК08. Здатність застосовувати сучасні методи та засоби збирання, опрацювання, зберігання, поширення агрономічної інформації.

СК09. Здатність запроваджувати актуальні технології вирощування на основі аналізу міжнародного та вітчизняного досвіду.

СК10. Здатність управляти формуванням якості продукції сільськогосподарських культур на етапах виробництва продукції галузі рослинництва.

СК11. Здатність проводити моніторинг та діагностику стану агроценозів, збирання, реєстрування й аналіз даних щодо етапів виробництва: вирощування, післязбиральної доробки, зберігання та первинної переробки продукції сільськогосподарських культур.

СК12. Здатність економічно обґрунтовувати технології виробництва продукції сільськогосподарських культур.

СК13. Здатність управляти комплексною діяльністю та проєктами у сфері агрономії, приймати обґрунтовані рішення та відповідати за їхню реалізацію в конкретних виробничих і непередбачуваних професійних ситуаціях.

СК14. Здатність аналізувати та використовувати вітчизняні й міжнародні регламенти і стандарти у виробництві продукції рослинництва.

СК15. Здатність здійснювати організаційно-технологічне керівництво в сфері агрономії, обґрунтовувати і приймати управлінські рішення, організовувати та керувати професійним розвитком осіб і груп, комунікувати зі стейкголдерами у сфері професійної діяльності з урахуванням соціальних, наукових та етичних аспектів.

Заклад вищої освіти у своїй освітній програмі має право:

визначати додаткові до Стандарту спеціальні компетентності;

формулювати узагальнені описи спеціальних компетентностей, що охоплюють відповідний перелік компетентностей Стандарту;

формулювати інший перелік спеціальних компетентностей, описи яких у сукупності охоплюють усі вимоги Стандарту;

деталізувати описи спеціальних компетентностей Стандарту відповідно до спеціалізації.

При проєктуванні і реалізації освітньої програми заклад вищої освіти має забезпечити набуття кожним здобувачем вищої освіти всіх визначених цим Стандартом компетентностей незалежно від обраної ним індивідуальної освітньої траєкторії, що охоплює результати навчання, забезпечені обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами, результати навчання, здобуті у межах академічної мобільності, визнані результати попереднього навчання, визнані результати навчання, що здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти.

VIII. Перелік назв освітніх програм та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти за такими програмами, сформульований у термінах програмних результатів навчання

Для спеціальності H1 Агрономія регулювання не застосовується.

IX. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту. Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти.
Вимоги до атестаційного іспиту	Атестаційний іспит має бути спрямований на перевірку досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою. Порушення академічної доброчесності під час

	атестаційного іспиту є підставою для виставлення відповідному випускнику незадовільно\ оцінки та відмови у присудженні йому ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

X. Додаткові вимоги та обмеження (за наявності) для міждисциплінарних освітніх програм

Додаткових вимог і обмежень немає.

XI. Вимоги законодавства та/або професійних стандартів, необхідні для здобуття відповідних професійних кваліфікацій (за наявності)

Вимоги законодавства та/або професійних стандартів відсутні.

XII. Додаткові вимоги до освітніх програм зі спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Для спеціальності Н1 Агрономія регулювання не застосовується

XIII. Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт вищої освіти

1. Про вищу освіту: Закон України.
URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
2. Про освіту: Закон України.
URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19.
3. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text.
4. Національна рамка кваліфікацій: постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341 (зі змінами)
URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п.
5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (зі змінами).
URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п.
6. Єдиний реєстр кваліфікацій – Класифікатор професій.
URL: https://register.nqa.gov.ua/uk.
Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 11 травня 2026 року № 760. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2026/09/metodicni-zmini.pdf.
7. Методичні рекомендації щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та

деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 31.12.2025 № 1734 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18.09.2026 № 1613). URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2026/09/nakaz-zmini-opo.pdf.

8. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 № 1339.

URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/201-Agronomiya-bakalavr.21.10.2022.pdf.

XIV. Додаткові джерела

1. International Standard Classification of Education (ISCED 2011). URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000219109.

2. International standard classification of education: Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013). Detailed field descriptions. URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235049.

3. Council Recommendation of 22 May 2018 on key competences for lifelong learning (Text with EEA relevance). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018H0604(01).

4. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and CrossBorder Mobility. URL: https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19190&langId=en.

5. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area.
URL: https://ehea.info/media.ehea.info/file/BFUG_Meeting/49/6/BFUG_BG_SR_61_4c_AppendixIII_947496.pdf.

6. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.

7. Higher Education in the World 8 - Special issue. New Visions for Higher Education towards 2030. Barcelona, GUNi, May 2022. URL: https://www.guninetwork.org/wp-content/uploads/2023/07/guni_heiw_8_complete_-_new_visions_for_higher_education_towards_2030_1.pdf.

8. GAIMME: Guidelines for Assessment and Instruction in Mathematical Modeling Education, Second Edition, Sol Garfunkel and Michelle Montgomery, editors, COMAP and SIAM, Philadelphia, 2019. URL: https://www.siam.org/media/wwjd5o2k/gaimme-2nd-ed-final-online-viewing-color.pdf.

9. Taerwe L., Belpaeme T., Björnmalm M., Griveau S., Christiansen S. H., Iovu H., Lapina I., Lelait F., Ratcliff S., Martínez Rodríguez-Osorio R., Ruta G., Szostak J., & Zanino R. (2024). White paper - Engineer of the Future: Engineering Education at Universities of Science &. Technology in Europe to Tackle Global Challenges. Zenodo. URL: https://zenodo.org/records/10972834.

10. ПРООН в Україні. Цілі сталого розвитку (ЦСР). URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku.

11. Рамка цифрової компетентності громадян України. URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/1/7451-ramka_cifrovoi_kompetentnosti.pdf.

12. Рамка компетентностей для культури демократії. URL: https://rm.coe.int/rf-cdc-vol-2-/168097ec96.

13. TUNING Educational Structures in Europe (Проєкт Європейської Комісії «Налаштування освітніх систем в Європі» (для ознайомлення з прикладами стандартів та вимог до компетентностей для різних предметних областей) URL: https://tuningacademy.org/wp-content/uploads/2014/02/TuningEUII_Final-Report_EN.pdf.

14. Національний освітній глосарій: вища освіта (4-е вид., перероб. і доп.) / Авт.-уклад.: В.Є. Бахрушин, М.І. Винницький, В.М. Захарченко, І.О. Золотарьова, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, М.Р. Мруга, Ю.М. Рашкевич, І.М. Сікорська, А.В. Ставицький, Ж.В. Таланова, С.П. Шитікова / За ред. В.Г. Кременя, В.Є. Бахрушина, Ю.М. Рашкевича. 2024. – 114 с. URL: https://erasmusplus.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/glosarijvo_2024_here_neo_ivo_napn_mon_30.09.2024.pdf.

15. Бахрушин В.Є. Стандартизація вимог до вищої освіти, як інструмент забезпечення якості вищої освіти: рівні вищої освіти та предметні області. Освітня аналітика України. 2020. № 2(9). С. 50–66. URL: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/4_Bakhrushin_29_2020_50_66.pdf.

Генеральний директор директорату
вищої освіти та освіти дорослих **Олег ШАРОВ**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності H1 Агрономія галузі знань H Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина

Стандарт визначає такі вимоги до освітніх програм підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю H1 Агрономія:

обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття зазначеного вище рівня;

мінімальний обсяг практичної підготовки для освітньо-професійних програм у кредитах ЄКТС;

опис предметної області, що містить:

інформацію про об'єкт (об'єкти) вивчення та/або діяльності;

теоретичний зміст;

методи, методики та технології, необхідні для практичного використання;

інструменти та обладнання, які випускник має вміти використовувати у своїй професійній діяльності;

вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;

перелік обов'язкових компетентностей випускника;

форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти.

Заклад вищої освіти самостійно формує перелік освітніх компонентів, форми організації освітнього процесу, види навчальних занять для виконання вимог Стандарту.

У Стандарті передбачено працевлаштування бакалаврів на посадах, які потребують відповідної кваліфікації, на підприємствах, в установах та організаціях аграрної галузі.

Випускник, який здобув освітню кваліфікацію «Бакалавр з агрономії», може здійснювати професійну діяльність на підприємствах, в установах та організаціях аграрної і переробної галузей, у сільськогосподарських підприємствах різних форм власності, насінницьких і садивних господарствах, підприємствах із захисту рослин, фітосанітарних, агрохімічних, ґрунтових, випробувальних та виробничих підрозділах.

Випускник, залежно від спеціалізації та/або фокусу освітньої програми, може обіймати посади агронома, агронома із захисту рослин, агронома з насінництва, агрохіміка, ґрунтознавця, інспектора з карантину рослин, професіонала або фахівця з плодоовочівництва і виноградарства, агронома відділення, агротехніка, інспектора фітосанітарного, техніка-агрохіміка, техніка-ґрунтознавця, технолога із агрономії та інші посади, що потребують відповідної освітньої кваліфікації.

У таблиці 1 наведено матрицю відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (НРК).

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	**Знання** **З1** Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	**Уміння/Навички** **УН1** Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	**Комунікація** **К1** Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації **К2** Збір, інтерпретація та застосування даних **К3** спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	**Відповідальність і автономія** **ВА1** Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проєктами **ВА2** Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах **ВА3** Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти **ВА4** організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп **ВА5** Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК01	З1	-	К1, К3	-
ЗК02	-	-	К1, К3	-
ЗК03	З1	УН1	К2	ВА2, ВА3
ЗК04	З1	УН1	К1	ВА1, ВА2, ВА4
ЗК05		УН1	-	ВА2, ВА3, ВА5
ЗК06	З1	УН1	К1, К3	ВА2, ВА3
ЗК07	З1	УН1	К1, К3	ВА1, ВА2, ВА3, ВА4, ВА5
ЗК08	-	УН1	К1, К3	ВА2, ВА3, ВА5
Спеціальні компетентності				
СК01	З1	УН1	К1, К2	ВА2, ВА3
СК02	З1	УН1	К2	ВА3, ВА5
СК03	З1	УН1	К1	ВА1, ВА2, ВА3
СК04	З1	УН1	К2	ВА2
СК05	З1	УН1	К2	ВА2, ВА3
СК06	З1	УН1	К1, К2	ВА2, ВА3
СК07	З1	УН1	К2, К3	ВА3, ВА5
СК08	-	УН1	К1, К2	ВА5
СК09	З1	УН1	К2, К3	ВА2, ВА5
СК10	З1	УН1	К1, К2	ВА1, ВА2, ВА3, ВА4
СК11	З1	УН1	К2	ВА2, ВА3
СК12	З1	УН1	К1, К2	ВА1, ВА2
СК13	З1	УН1	К1, К2	ВА1, ВА2, ВА3, ВА4
СК14	З1	УН1	К1, К3	ВА2, ВА3
СК15	З1	УН1	К1, К2, К3	ВА1, ВА2, ВА3, ВА4